

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/192/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117211667
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Maximová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:6117211667.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Maximovej a sudcov JUDr. Martina Kolesára a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore žalobcov: 1/ E. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX, P. a 2/ D. R., nar. XX.X.XXXX, bytom T. XX, Košice, obaja žalobcovia zastúpení: Advokátska kancelária Granec, spol. s r.o., so sídlom Kováčska 28, Košice, proti žalovanej: E. o zaplatenie 20.000,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo 17. januára 2019, č. k. 40C/24/2017-137

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutej časti vyhovujúceho výroku, ktorou bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni v 1. rade a žalobcovi v 2. rade sumu 10.000,- Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 28.10.2016 do zaplatenia

Žalovaná j e p o v i n n á nahradiť žalobkyni v 1. rade a žalobcovi v 2. rade 100 % trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcom sumu 20.000,- Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 28.10.2016 do zaplatenia a priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie tým v celom rozsahu vyhovel žalobe, ktorou si podľa jej skutkového vymedzenia žalobcovia uplatnili voči žalovanej pohľadávku na zaplatenie zmluvnej pokuty vyplývajúcu zo záväzkového právneho vzťahu strán založeného Zmluvou o uzavretí budúcej zmluvy uzavretej dňa 28.10.2016 medzi žalobcami ako budúcimi predávajúcimi a žalovanou v hmotnoprávnom postavení budúcej kupujúcej (ďalej tiež len „zmluva“). Žalobcovia tvrdili, že zmluvou sa strany dohodli uzavrieť v dohodnutom čase kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bude prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, evidovaným v katastri nehnuteľností na LV č. 1310 pre kat. úz. Pereš za kúpnu cenu 450.000,- Eur, a že pre prípad porušenia tejto povinnosti prevzali obe strany záväzok zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 20.000,- Eur. Žalovaná podľa tvrdenia žalobcov právnu povinnosť uzavrieť kúpnu zmluvu nespĺnila ani v určenom čase, a ani neskôr. Nezaplatila ani zmluvnú pokutu, dohodnutú v zmluve na zabezpečenie porušeného záväzku.

3. Prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku skutkovo vyšiel z nespornosti rozhodujúcich žalobných tvrdení žalobcov. Navyiac tiež zistil, že podľa dohody strán v zmluve mala byť zo zmluvnej pokuty 20.000,- Eur jej časť v sume 10.000,- Eur poukázaná sprostredkovateľovi predaja.

4. Súd prvej inštancie na takto zistený skutkový stav aplikoval ust. § 40a, § 50a ods. 1 a 2, § 143, § 145 ods. 1 a 2, § 544 ods. 1 a 2, § 545 ods. 3 a § 559 ods. 1 a 2 zák. č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník, v znení neskorších zmien a doplnkov; právne posúdil vzťah strán ako záväzkový zo zmluvy o budúcej zmluve podľa ust. § 50a Občianskeho zákonníka, z ktorého vyvodil právnu povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcom zmluvnú pokutu v sume 20.000,- Eur, dohodnutú v zmluve pre prípad porušenie právnej povinnosti uzavrieť budúcu zmluvu. Podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku sa súd prvej inštancie pri formovaní napadnutého rozsudku prejudiciálne vysporiadal s otázkou platnosti zmluvy. V tejto otázke dospel k záveru, že hoc zmluvu na strane budúceho kupujúceho neuzavrel manžel žalovanej, nakoľko sa účinne nedovolal jej neplatnosti, je potrebné považovať ju za platný právny úkon s použitím ust. § 40a Občianskeho zákonníka. Prvoinštančný súd v tejto súvislosti konštatoval, že manžel žalovanej o uzavretí zmluvy preukázateľne vedel a nepodpísal ju len preto, že podľa ich predstavy mala predmet kúpy nadobudnúť výlučne žalovaná. S týmto zámerom, podľa zistenia prvoinštančného súdu, žalovaná a jej manžel mienili zúžiť zákonný rozsah ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Za týchto okolností je podľa úvahy súdu prvej inštancie dovolanie sa relatívnej neplatnosti zmluvy zo strany manžela žalovanej právne neúčinné, nakoľko ju sám spôsobil a je preto z takého úkonu vylúčený podľa ust. § 40a veta druhá Občianskeho zákonníka. Za omeškanie žalovanej so zaplatením zmluvnej pokuty v sume 20.000,- Eur súd prvej inštancie priznal žalobcom úroky z omeškania s použitím ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v percentuálnej výške vyplývajúcej z ust. § 3 ods. 1 nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení neskorších zmien a doplnkov. Počiatok omeškania žalovanej (dňa 28.10.2016) pritom prvoinštančný súd odvodil s použitím ust. § 563 Občianskeho zákonníka od právnej skutočnosti doručenia výzvy na plnenie žalovanej. Rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil s poukazom na ust. § 255 ods. 1 C.s.p. výlučným procesným úspechom žalobcov v spore.

5. Len proti časti vyhovujúceho výroku napadnutého rozsudku, v ktorej bola žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobcom sumu nad 10.000,- Eur so zodpovedajúcimi úrokmi z omeškania, podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd v tejto časti zmenil tak, že v nej žalobu zamietne. Žalovaná v odvolaní namietala výlučne proti výške uloženej peňažnej povinnosti argumentujúc, že podľa dojednania strán v časti IV. bod 1 zmluvy patrí žalobcom zmluvná pokuta len v sume 10.000,- Eur, pričom ostávajúca časť zmluvnej pokuty, teda ďalších 10.000,- Eur, mala byť zaplatená sprostredkovateľovi predaja. Podľa názoru žalovanej sprostredkovateľská provízia je vecou vzťahu medzi žalobcami a sprostredkovateľom predaja, ktorého sa ale ona nezúčastnila. Preto nie je právne opodstatnené zakomponovať túto províziu do výšky zmluvnej pokuty. Podľa názoru odvolateľky je takto formulované ustanovenie nejasné a nezrozumiteľné, zvlášť v kontexte tej skutočnosti, že v tejto časti zmluvy sa zároveň upravujú práva a povinnosti strán vo vzťahu k inej zmluvnej pokute, dohodnutej medzi stranami v časti II bod. 1 písm. e) zmluvy. Svojimi odvolacími námietkami poukazujúcimi na nesprávnosť právneho posúdenia vecí žalovaná uplatnila odvolací dôvod podľa ust. 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. Odvolací súd v tejto súvislosti pripomína, že v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, musí prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Naproti tomu, vo vzťahu k ostatným odvolacím dôvodom je odvolací súd podľa ust. § 380 ods. 1 C.s.p. viazaný ich vymedzením v odvolaní, a preto na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ust. § 365 C.s.p. dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodnutí o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil (por. Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1540s, str. 1269).

6. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu poukázali na novosť, a preto procesnú neprípustnosť (§ 366 C.s.p.) prihliadania v odvolacom konaní na tvrdenie žalovanej, že polovica zo sumy 20.000,- Eur mala byť podľa dohody strán zaplatená realitnej kancelárii. Podľa žalobcov sa žalovaná o tejto skutočnosti v konaní pred súdom prvej inštancie nezmieňovala ani len okrajovo. Podľa presvedčenia žalobcov je argumentácia žalovanej, založená na tejto ňou tvrdenej skutočnosti naviac aj vecne nesprávna. Žalobcovia v tejto súvislosti vo vyjadrení akcentovali, že z formulácie použitej pri úprave zmluvnej pokuty v časti IV bod 1 zmluvy zreteľne vyplýva, akú právnu povinnosť zabezpečuje, v prospech koho je zmluvná pokuta určená i aká je jej výška. Dohoda, že časť zmluvnej pokuty sa má poukázať sprostredkovateľovi, nemôže podľa žalobcov bez ďalšieho zaväzovať niektorú zo strán vo vzťahu k sprostredkovateľovi. Z toho podľa žalobcov logicky vyplýva, že povinnosti žalovanej zaplatiť zmluvnú pokutu v celom rozsahu zodpovedá len jeho právo na plnenie. Pokiaľ žalovaná v odvolaní poukazovala na dohodu o zmluvnej pokute v časti II bod. 1 písm. e) zmluvy, žalobcovia vo vyjadrení argumentovali, že zmluvná pokuta

podľa tohto zmluvného dojednanja zabezpečovala splnenie úplne inej právnej povinnosti žalovanej - povinnosti oddeliť časť pozemku na prístupovú cestu.

7. Vyhovujúci výrok rozsudku, pokiaľ ide o uloženie povinnosť zaplatiť sumu 10.000,- Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 28.10.2016 do zaplatenia, nebol odvolaním napadnutý. V tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť v zmysle ust. § 227 ods. 1 v spojení s § 367 ods. 1 a contrario C.s.p., a preto v nej nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

8. Vo vzťahu k ostatným výrokom napadnutého rozsudku (vyhovujúci výrok v časti o zaplatenie ostávajúcej sumy s príslušenstvom a závislý výrok o trovách konania) Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas (§ 362 C.s.p.), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C.s.p.), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 C.s.p., z hľadiska odvolaním uplatneného odvolacieho dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., tiež s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. a dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa žalovanou vytýkanej právnej vady nedopustil. Preto odvolanie žalovanej z hľadiska ňou uplatneného odvolacieho dôvodu nemožno považovať za opodstatnené. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 27.11.2019 po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu a pri zachovaní lehoty podľa ust. § 219 ods. 3 C.s.p.

9. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, a preto sa v súlade s ust. § 387 ods. 2 C.s.p. v odôvodnení obmedzil len na skonštatovanie, že dôvody, na ktorých podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku spočíva rozhodnutie súdu prvej inštancie, považuje bez akýchkoľvek výhrad za vecne správne (§ 387 ods. 1 C.s.p.), a tiež úplné z hľadiska všetkých kľúčových otázok nastolených v priebehu konania pred súdom prvej inštancie oboma procesnými stranami (§ 387 ods. 3 veta prvá C.s.p.). Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, reagujúc tým zároveň na podstatné tvrdenia a argumentáciu žalovanej v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá C.s.p.), odvolací súd dodáva:

10. Žalovaná v odvolaní nerozporovala skutkové východiská a právne úvahy, na podklade ktorých súd prvej inštancie ustálil existenciu základu uplatneného nároku, pričom svojimi odvolacími námietkami nastolila predmetom odvolacieho prieskumu výlučne správnosť záveru súdu prvej inštancie o dôvodnosti výšky žalovanej pohľadávky. Naproti spôsobu posúdenia tejto otázky súdom prvej inštancie má žalovaná, podľa jej argumentácie, za to, že dojednanie strán v časti IV bod 1 zmluvy právo žalobcov na zaplatenie zmluvnej pokuty nad sumu 10.000,- Eur nezakladá. Dohodu strán o zmluvnej pokute nad túto sumu považuje odvolateľka za úpravu províznej odmeny medzi žalobcami a sprostredkovateľom. Odvolací súd sa s takýmto spôsobom prezentácie rozhodujúcich skutočností a interpretácie prejavenej vôle nemohol stotožniť.

11. Súd prvej inštancie podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku skúmal obsah dojednania o zmluvnej pokute v časti IV bod 1 zmluvy, pričom podľa jeho skutkového nálezu (prezentovaného v bode 6 odôvodnenia) sa v ňom strany dohodli, že „Ak niektorá zo zmluvných strán poruší povinnosť uzavrieť budúcu kúpnu zmluvu, je táto zmluvná strana povinná uhradiť druhej zmluvnej strane zmluvnú pokutu vo výške 20.000 EUR, pričom časť zmluvnej pokuty vo výške 10.000 EUR bude poukázaná sprostredkovateľovi predaja predmetu zmluvy“. Nakoľko je obsah tohto zmluvného dojednania skutkovým východiskom rozhodnutia súdu prvej inštancie, je vylúčené, aby poukaz naň predstavoval tvrdenie novej skutočnosti, ako sa mylne domnievajú žalobcovia. Z pohľadu odvolacieho súdu sa jedná o novú argumentáciu založenú na vlastnej interpretácii zmluvného ustanovenia (teda nie skutkové tvrdenie), ktorá inštitucionálne nepredstavuje prostriedok procesného útoku a procesnej obrany, a preto sa na ňu nevzťahuje obmedzenie časových aspektov uplatniteľnosti podľa ust. § 366, § 153 a § 154 C.s.p. Inak je tomu ale v prípade tvrdenia žalovanej, že dohoda o zmluvnej pokute podľa časti IV zmluvy má interpretačnú súvislosť s jeho časťou 2 bod 1 písm. e). Žalobkyňa podľa zistenia odvolacieho súdu v priebehu konania pred súdom prvej inštancie tento fakt netvrdila a súd prvej inštancie jej nevenoval žiadnu skutkovú pozornosť. Možno preto konštatovať, že k uplatneniu tohto prostriedku procesnej obrany (tvrdenia) došlo až v odvolacom konaní. Pritom ani z odvolania, a ani z obsahu spisu podľa posúdenia odvolacieho súdu nevyplývala skutočnosť, pre ktorú by tento prostriedok nemohla žalovaná uplatniť už v priebehu prvoinštančného konania. Na tomto základe, keďže nové

tvrdenie sa netýkalo procesných podmienok konania, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia sudcu a nesmerovalo ani k preukázaniu inej vady, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, odvolací súd vyhodnotil odvoláciu námietku na ňom založenú za procesne neprípustnú novotu, ktorú nemožno v odvolacom konaní použiť v zmysle ust. § 366 C.s.p.

12. Odvolací súd zdieľa názor žalobcov, že z použitej formulácie, tak ako je citovaná v predchádzajúcom bode tohto odôvodnenia, je jasne, určito a zrozumiteľne poznateľné, že vôľa strán smerovala k určeniu zmluvnej pokuty vo výške 20.000,- Eur s dvoma platobnými miestami. Sumu 10.000,- Eur mala podľa dohody zaplatiť žalovaná priamo žalobcom a ostávajúcu sumu 10.000,- Eur realitnej kancelárii, ktorá pre žalobcov sprostredkovala príležitosť uzavrieť kúpnu zmluvu so žalovanou. Medzi stranami niet názorového rozdielu v tom, že zmluva podľa ich vôle mala zaväzovať len ich, čím je možné aj bez ďalšieho vylúčiť, aby zaplatenie sumy 10.000,- Eur realitnej kancelárii bolo možné posúdiť ako dohodu (zmluvu) v prospech tretieho podľa ust. § 50 Občianskeho zákonníka. Ak by sa takéto posúdenie i pripustilo, tretej osobe vznikne z takejto zmluvy nárok voči dlžníkovi až momentom, keď s touto zmluvou vysloví súhlas. Pokiaľ tretia osoba nevyjadří so zmluvou v prospech tretej osoby súhlas (ak nie je dohodnuté niečo iné) platí zmluva podľa ust. § 50 ods. 3 Občianskeho zákonníka len medzi tými, ktorí ju uzavreli; právo na plnenie má v takom prípade účastník, ktorý plnenie v prospech tretej osoby vyhradil. To v okolnostiach prípadu znamená, že aj pokiaľ by posudzované dojednanie malo povahu zmluvy v prospech tretej osoby, strany netvrdili a v konaní nevyšla najavo ani inak skutočnosť, aby s ňou sprostredkovateľ predaja ako oprávnená osoba, prejavil súhlas. Preto právo na plnenie by z nej i tak prináležalo len žalobcom. Ako už ale bolo naznačené, podľa posúdenia odvolacieho súdu nebolo ani prejavou ani skutočnou vôľou strán založiť právo na plnenie realitnej kancelárii. Vo svojej podstate sa jednalo o dohodu o určení za platobné miesto veriteľa žalobcov, čím žalobcovia zamýšľali zefektívniť spôsob plnenia záväzku, a nie vzdať sa časti dohodnutej zmluvnej pokuty.

13. Odvolací súd z týchto dôvodov s použitím ust. § 387 ods. 1 C.s.p ako vecne správny potvrdil rozsudok v napadnutej časti jeho vyhovujúceho výroku, a tiež i v závislom výroku o trovách konania, majúcom správny základ vo výlučnom úspechu žalobcov v spore.

14. Podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p., ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

15. Podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

16. V súlade s citovanými ustanoveniami zákona odvolací súd priznal v odvolacom konaní plne procesne úspešným žalobcom nárok na náhradu 100% trov odvolacieho konania.

17. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 355 C.s.p.).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je

prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Táto povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.)